

Приморске новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАESTODNEVNO

ГОДИНА X • БРОЈ 213. • 10. ЈУН 1982.

ЦИЈЕНА 4 ДИНАРА

Гости пристижу

Ових дана (почетком јуна) свакодневно пристижу гости из иностранства, а и многа одмаралишта су већ крајем маја „отворила капије“. Хотелски капацитети већ су попуњени за око 50%, и то претежно страним гостима. У односу на исти период прошле године, популарност капацитета је стопроцентно већа. У хотелима на Бечићкој плажи има преко 2000 гостију, а на светостефанској ривијери 500.

Наши туристичко-угоститељски посленици, задовољни оваквим почетком сезоне, истичу да је то резултат појачане пропаганде на иностраном туристичком тржишту, као и конкурентних

ПОЗИВ ЗА УЧЕШЋЕ У АНКЕТУ

Тринаестог јула ове године навршава се десет година излажења „Приморских новина“. Тим поводом у броју од 10. јула објавићемо мишљења читалаца о листу: што је у њему добро, а што није, с предлозима за његово даље садржајно унапређивање.

Молимо читаоце да узму учешћа у овој анкети и да нам своја мишљења пошаљу најкасније до 20. Јуна.

Редакција

предсезонских цијена у односу на остала европска подручја. Ове године је веома важно испunitи обећања која су дата у вези побољшања услуга и односа према го-

ТРИ ИЗЛОЖБЕ НА ЈАДРАНСКОМ САЈМУ

На Јадранском сајму у Будви, 2. јуна, отворена је VIII изложба земаља у развоју. Своје производе изложили су Мексико, Куба, Перу, Гана, Замбија, Тунис, Малезија, Индонезија, Тајланд, Бурма, Пакистан, Шри Ланка, Филипини, Бангладеш и Кипар.

Уз ову отворену су још дводесет изложби. Једна представља достигнућа црногорске привреде, а друга Словенију као партнера у развоју СР Црне Горе. Отварању изложби присуствовали су Ђоко Вукмановић, потпредсједник Скупштине СР Црне Горе, Драго Јовановић, члан Предсједништва Црне Горе, Бранко Луковач, предсједник комитета за иностране послове Црне Горе, и Светислав Вујовић, начелник штампу у Секретаријату за иностране послове.

стима, како би посетиоци наше ривијере пошли задовољни кућама.

Заједница за одмор радника Србије у Будви и Бечићима примила је раније него прошлых година прве госте у своја одмаралишта. Завршетак адаптације хотела „Парк“ са око 360 кревета очекује се крајем јуна. Категорија овог хотела биће значајно побољшана.

Прве групе домаћих туриста користе одмор и у одмаралишту ПТТ Србије, а спремно је и одмаралиште Заједнице за одмор радника Косова у Каменову, које расположе са више од хиљаду кревета. Чехословачко одмаралиште „Праха“ примило је прве госте још у априлу, а у Међународном омладинском центру почеле су још крајем марта да се смјењују групе омладинаца и омладинки из европских земаља.

... И ове године радиће Ауто-камп на Словенској плажи. Управо, у њега су већ почели да пристижу први гости. Иначе, ни ове сезоне не може се рачунати ни на један хотелски кревет од Завале до Видиковца. „Авали“ и „Могрен“, како сада ствари стоје, биће завршени вјероватно крајем године.

— Пошто смо прошлых година често прозивани због нереда и нечистоће, што је љарочито указала прошлогодишња анкета коју је спровео Туристички савез код гостију, највећи наропи од стране свих учесника туристичке понуде уложени су у отклањању тих такозваних „малих ствари нашег туризама“ — рекао нам је секретар Туристичког савеза Љубо Рађеновић. Нажалост, проблем оваквог карактера има много, а финансијска средстава су доста ограничена. Ту постоји и непријатно наслеђе. Наиме, постало је већ уобичајено да се избегавају, како у приватном тако и у друштвеном сектору, плаћање обавеза за комуналне, што је и довело до овакве ситуације у инфраструктури и одржавању чистоће. Зато је и у овогодишњем програму припрема сезона посебан акценат дат чистоћи, уређењу насеља, плажа и ћиховог залеђа. Резултати, иако доста скромни, већ су запажени на подручју Будве, Петровца и Светог Стефана. Овогодишње доста масовне акције радних људи и грађана на уређењу мјеста имају за циљ да допринесу да се посетиоци наше ривијере удобније осјећају на нашем мору и задовољнији враћају кућама.

Отворен хотел „АС“ у Перазића Долу

Раде Брајовић, предсједник Извршног вијећа Скупштине СРЦГ говори на свечаности

старих урбаних језгара, јер без тога је туристичка понуда неупоредиво сиромашнија.

Нарочито је потребно да се досљедно и организовано спроведе законске мјере на захватању цјелокупног дизајног прилива од туризма, како из друштвеног сектора, тако и из других видова угоститељско-туристичког привређивања, како би се та средства ставила у функцију потреба друштвене привреде. Наравно, то не значи спутавање развоја приватног сектора у пружању туристичких услуга, већ потребу да се он развија у складу са законским прописима и утврђеном политиком. Потребно је обезбиједити услове да и у индивидуалном сектору рад буде једина основа за стицање дохотка.

ПРИПРЕМЕ ЗА XII СУСРЕТ РЕЗЕРВНИХ ВОЈНИХ СТАРЕШИНА

Црна Гора ће бити домаћин Дванаестог сусрета Савеза резервних војних старешина Југославије чија ће се завршна свечаност одржати 4. јула у Колашину. Припреме за ову традиционалну манифестацију (циљ јој је зближавање и упознавање резервних војних старешина из свих крајева наше земље) отпочеле су и у мјесним организацијама и Општинској конференцији СРВС наше општине, која ће, како смо сазнали од секретара Конференције Ваљевске Милановића, бити домани делегације резервних војних старешина Босне и Херцеговине. У току дводневног боравка гости ће обићи културно-историјске споменике у општини, Стари град, Свети Стефан и Петровац, а биће приређена и свечана вечера са културно-забавним програмом.

Објекат високе категорије

ЗАЈЕДНИЧКА СЈЕДНИЦА ОК ССРН И ОК ССО

Више пажње запошљавању

Општинске конференције Социјалистичког савеза радног народа и Савеза социјалистичке омладине на сједници одржаној 20. маја разматрале су питања запошљавања и запослености у нашој општини. У раду сједнице учествовали су и Ђоко Митровић, предсједник ОК СК, Вера Радетић, члан Предсједништва Општинског вијећа синдиката, и Благота Кажић, секретар СИЗ за запошљавање.

У припремљеном материјалу, уводном излагању члана Предсједништва ОК ССО Жељка Ђурашевића и дискусијама Благоте Кажића, Иванице Лалић, Наде Матовић, Соје Суђић, Марка Ивановића, Драгана Лијешевића, Даринке Љубишић, Момчила Сворца, Вјере Радетић, Јована Станишића, Ђоке Митровића, и Васа Станишића и у завршној ријечи предсједника ОК ССРН Владе Дулетића, највиše је било ријечи о проблемима и слабостима у остваривању политike запошљавања и о неповезаности удруженог рада и система образовања.

Према броју запослених (43% укупног становништва) наша општина је на првом мјесту у Републици. У периоду 1976-80. запосленост је расла по стопи од 6,5%, а за период 1981-85. планиран је раст од 7,2%, што треба да омогући запошљавање цјелокупног активног ста-

В. М. С.

новништва. За остваривање оваког раста запослености није доволно само отварати нове објекте и радна мјesta, већ, првенствено, треба повећавати производивност рада, искоришћавањем расположивих капацитета и унутрашњих резерви, смањити трошкове пословања, повећати штедњу, побољшати организацију рада и радну дисциплину, уводити где је то могуће рад у више смјена.

Све је израженији несклад између удруженог рада и образовних институција у планирању, школовању и запошљавању кадрова, тако да имамо вишак "чиновничких" занимања и недостатак радника у непосредној производњи. Организације удруженог рада немају планове кадрова, а пре ма подацима из априла на списку незапослених је и 95 радника (21,7%) чисто туристичких занимања (техничари, реџионери, коњобари и кувари)! Овде има и доста субјективних слабости, првенствено у удруженом раду. Угоститељска-туристичка привреда хоће оснапољене, „готове“ раднике, а практично ништа не предузима да их оспособи за квалитетно обављање радних задатака.

В. М. С.

Његовање револуционарних традиција

Комисија за његовање и развијање револуционарних традиција НОБ Општинског одбора СУВНОР-а одржала је сједницу (предсједавао је Мирољуб Лукетић) на којој је донесен програм рада за ову годину. Треба, као прво, привести крају рад на спомен-књизи палих бораца из нашеј краја. Како је описано како с њеним припремањем сада ствари стоје, треба да изађе из штампе до 22. новембра — Дане ослобођења наше општине.

Не мање важан задатак јесте измјештање споменика палим борцима у Брајићима. Како се чуло на сједници, рачуна се да ће то бити завршено до 13. јула. Приступиће се изради пројекта за споменик погинулим борцима са терена Мајина и Будве. С тим у вези, активираће се иницијативни одбор, који је својевремено формиран. Обићи ће се бисте народних хероја Вукиће Митровић и Ника Анђуса и утврдити које све интервенције тамо треба учинити. На кон обиласка других споме-

ника и спомен обиљежја који ставотати ће се у каквом су стању ради предузимања одговарајућих мјера.

И Културни центар, који има дио својих обавеза, укључуји се у ову акцију. Предвиђа се евентуално обиљежавање појединих догађаја или личности који до сада нису били на одговарајући начин обиљежени, па се препоручује мјесним удружењима бораца да се и о томе договоре.

Било је ријечи о Петровачкој црвеној комуни и познатој бици на Брајићима 1941. године, па је договорено да се о ова два догађаја организују научни симпозијуми (о Петровачкој шуми можда већ идуће године). Припрема за њихово одржавање и развијање револуционарних традиција.

У расправи о овим и другим питањима учествовали су чланови Комисије др Мирољуб Лукетић, Јован Иван Чевић, Урош Ј. Зеновић, Панто Митровић, Саво Станишић, Нико Павловић, Павле Вујовић и Милован Рајковић.

Приморске новине

Лист ССРН општине Будва Уређује: Редакциони колегијум, Главни и одговорни уредник Милован Рајковић. Издавач: Општинска конференција ССРН — Будва адреса редакције: „Приморске новине“ — Будва телефон: 41-346 — Број жијро-рачуна 20710-678-287 код СДК Будва — Штампа: Издавачко-штампарско предузеће „Обод“ — Цетиње — Претпоставка: годишња 100 дин.; за иностранство 280 дин.

— Рукописи се не враћају

УЗ 40-ГОДИШЊИЦУ ЧЕТВРТЕ ПРОЛЕТЕРСКЕ ЦРНОГОРСКЕ БРИГАДЕ

Четврта бригада, то су четири бригаде!

ОДЛУКОМ ВРХОВНОГ ШТАБА Народноослободио-вачке партизанске и добровољачке војске Јула 1942. године, Четврта пролетерска (црногорска) удarna бригада. За 1.070 ратних дана, онда је од Јубине на Зеленгори до Крушевца, где је затекло ослобођење, прошла више од 24.000 километара, ослободивши 25 градова и већи број насеља. На дан формирања у њеним редовима било је 1.082 бораца (427 чланова КПЈ, 45 кандидата и 247 скојеваца) од којих 202 жене. На дан формирања испред њеног строја стојао је врховни командант друг Тито, који је том приликом, између остalog, рекао: „Прошао сам кроз први светски рат, видио сам Црвену армију, сибирске степе и борбе совјетских партизана, али вам кажем да је ријетко нађи веће јунаке, него што их ви имате у својим редовима“.

У бригади су се борили Црногорци, Срби, Хрвати, Муслимани и остали народи и народности Југославије, тако да је за релативно кратко вријеме постала југословенска и, коначно, популарна суштица више од 500 Руса, Италијана, Пољака и других, и интернационална. О њеним подвигима на Купресу, Бугојну, Ливну, Дувну, Јајцу, Имотском, Вилићу гувну, Срему, Источној Босни и још многим другим мјестима говориће и писати покољења. При пробоју Сремског фронта, када је речено да се у резерви Врховног штаба налази само Четврта пролетерска, друг Тито је рекао: „Четврта бригада, то су четири бригаде!“

На дан формирања Четврте пролетерске (црногорске) бригаде за њеног команданта постављен је Пеко Џапчевић, за политичког комесара Митар Бакић, а за његовог замјеника Бошко Ђуричковић.

Одмах послије формирања услиједио је марш-маневар пролетерских бригада преко Трскавице и Игмана и разбијање непријатељских снага на прузи Сарајево — Коњиц. Охрабрени тим успјехом, пролетерске бригаде су већ у јулу и августу ослободили Горњи Вакуф, Прозор, Ливно, Гламоч, Мркоњић Град, Кључ и још нека мјеста. Створиле су велику слободну територију и из темеља уздрмали Павелићеву „независну државу Хрватску.“

Борци Четврте пролетерске Врховни командант одају признање за јуначко држање у борбама за ослобођење Бугојна и Горњег Вакуфа.

Злогласно усташко гнијездо Купрес два пута је нападано у периоду од 11. до 15. августа 1942. године. У првом нападу бригада је претрпјела незннатне губитке, а у другом је погинуло 85 њених бораца. Највеће губитке претрпјели су II и IV батаљон. Преживјели су били дољни само за један батаљон, и од тог догађаја у строју бригаде је, уместо Ловћенског и Комског — другог и четвртог — само један — Други батаљон.

На Купресу су остали мно-ги јунаци IV пролетерске бригаде, међу којима и народни херој Шпиро Мугоша, замјеник команданта бригаде са својим куририма, Ђуро Петровић, прослављени пушко-митралјезац, Јелица Машковић, борац IV батаљона, Машо Бргуљан, комесар чете II батаљона, и Секуле Поповић, комесар чете.

Командир чете Никола Мартиновић се с једном групом бораца пробио на Купрес, избио на супротну страну и зауставио се у Злоселу. Је-

дан од бораца га је упитао: „Друже командире, где је тај Купрес?“ Он се, иако рањен, осмјехнуo и одговорио: „Па, прошли смо га“. Тек тада том борцу, а и многима другима, није било јасно како се све то забило и где су дospjeli!

Наређење Врховног командаџија за напад на Ливно садржало је само три ријечи: „Ливно мара пасти!“ Ливно је пало 15. децембра 1942. године. У тој бици борци IV пролетерске показали су изузетну борбenu виталност и херојско пожртвовање. Незaborавни су подвизи Војина Чепића, Јова Звицера, Душана Стругара, Мила Радосављевића — Абаза и Драгића Ђурашевића.

Битка за одбрану рањеника на Вилићу гувну и гребену Радошеву спада у ред најблistавijih побједа наше народно-ослободилачke бorbе.

Деветог јуна 1943. године рањен је друг Тито. Та вијест допрла је до смртно рањеног команданта IV бригаде Вака Ђуровића, који је успио да с неколико ријечи изда бригади своје посљедње наређење. На окрвављеној карти рука команданта, чији се живот гасио, повукла је испрекидану линију од Милин-клада у правцу Врбничких колиба. Грчевито стиснутих шака стегла је оловку и забила њен врх на висове Јубине гроба и Кошуће. Посљедње ријечи биле су подвика бригади да по сваку чијен сачува пролаз између ове дviјe kose.

ДОК ГОД БУДЕТЕ ЧУЛИ НАШЕ ПУЦЊЕ ЊЕМЦИ НЕЋЕ ПРОЋИ

Борци III батаљона извршили су наређење свог команданта бригаде, али је од 40 бораца II чете III батаљона у строју остало само њих тринаест. Поруку ЦК КПЈ и Врховном штабу (која је гласила: „Док год будете чули пуцње наших пушака, Њемци неће проћи“) претрпјели су II и IV батаљон. Преживјели су били дољни само за један батаљон, и од тог догађаја у строју бригаде је, уместо Ловћенског и Комског — другог и четвртог — само један — Други батаљон.

Тог истог дана V батаљон IV пролетерске водио је жестоке борбе у долини Хрчавке, на Тисовом Брду и Личким Колибама. Готово прополовљен у тим борбама, он је омогућио борцима VII банијске дивизије и рањеницима да се пробију из обруча.

Двадесет седмог септембра 1943. године IV бригада је ослободила Колашин. Та крупна победа била је уједно и ликвидација четничка који у том крају, и у Ва-сојевићима, нису више пред

стављали никакву војничку снагу.

Колашин је постао центар демократских и родољубивих снага Црне Горе. У њему се први пут састављало Антифашистичко вијеће Црне Горе и одржан је конгрес црногорске омладине. Формирана је VII омладинска бригада, а у наш састав је ушао IV ва-сојевићки батаљон, састављен од прекаљених илегалаца, који су се у редовима бригаде борили до краја рата, истичући се у борбама у Ушћу, Боркову, Малића Брду, Краљеву и Сремском фронту.

РАТНИ ПУТ ДУГ 24.000 КИЛОМЕТРА

У другој половини 1944. Четврта пролетерска кренула је, у саставу Друге пролетерске дивизије, на победоносни пут за коначно ослобођење земље. На Ибру код Лепосавића разбила је и уништила 14. пук Седме њемачке СС дивизије, а одмах послије тога учествовала у разбијању четничких снага на Копаонику, где се срела с борцима српских јединица и заједно с њима ослободила Брус, Александровац, Блаце, Куршумлију, Крушевића, Врњачку Бању и Трстеник. Послије 33 дана борби са Њемцима ослобођено је и Краљево, затим Чачак, Ужица, Пожега и Ужице. На Кадињачи су Њемци потучени до ноге — освећен је Раднички батаљон.

У завршним операцијама бригада је учествовала у пробоју Сремског фронта и ослобођењу Брчког, Орашја и Жупање.

Борци IV пролетерске су на свом ратном путу — преко врлети и беспућа, ледених ријека и бујица, гладни и преморени, често с рањеним другом на рамену — прешли више од 24.000 километра. У борбама и окрајашима којих је било више од 700, од 1.082 бораца, колико их је било на дан формирања, 513 је погинуло. А од 15.000 бораца, колико их је прошло кроз бригаду у току ратовања, 3.000 је погинуло, а преко 6.000 рањено.

Бригада је одликовања Орденом народног хероја, Орденом народног ослобођења, Ореденом партизанске звијезде са златним вијеницем, Орденом заслуга за народ са златном звијездом и Орденом братства и јединства са златним вијеницем. Њено име с поносом носе многе улице у градовима широм земље, а једна јединица Југословенске народне армије његује и наставља њене борбене традиције и са превежљелим борцима обиљежава њене јубилеје.

Мишио МАТИНОВИЋ

ИЗАБРАНИ ОРГАНИ МЈЕСНИХ ЗАЈЕДНИЦА

Упоредо са изборима за делегације скupština dруштвено-političkih za jednica i za delegacije skupština samoupravnih interesnih zaјednica, izvršeni su izbori i za skupštine mjesnih zaјednica.

Ових дана одржане су и прве сједнице новоизabranih skupština mjesnih zaјednica. За предсједника Skupštine Mјесne zaјednice Budva I izabran je Branko Ivančević, а за предсједnika Skupštine Mјесne zaјednice Budva II izabran je Nedeljko Đapčević, a za predсједника Skupštine Mјесne zaјednice Bečići izabran je Ivo Pribojlović, a za predсједника Skupštine Mјесne zaјednice Sveti Stefan izabrala је за predсједnika Žuba Anđuša. За predсједника Skupštine Mјесne zaјednice Petrovac izabran je Ivo Kalotrović, a за predсједника izvršnog organa Ilija Frančević.

Вила „Милочер“

ИЗ МЈЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ СВЕТИ СТЕФАН

Крајем прошлог мјесеца у Milocherу је одржан проширен састанак Савјета Mјесне заједнице Sveti Stefan у чијем раду су учествовали Жарко Миковић, предсједник Skupštine opštine, представници осно-

vnih организација udruženog rada PTT, Vodovod i kanalizacija, Održavanje i čistoća, Elektrodistriбуција, Jadranska trgovina, „Hoteli Sveti Stefan“, затим кампа Kamenovo, Основне банке у Budvi, СИЗ за izgradnju i uređenje Budve i Основна банка da u načraćem mogućnosti za zatvaranje konstrukcije finansira PTT mreže od Budve do Svetog Stevana, како bi se odmah pristupilo radovima. СИЗ за zdravstvo i Dom zdravlja imaju zadatak da do 15. juna opreme prostorijske u Mјесnom centru gdje će biti smješteni ambulanti i zubački ambulanti, da se obезbijedi potrebno medicinsko osoblje, kao i dječjarkstvo. Da ne bi bilo prigovora od strane gospodinje, OOUP „Mognen“ treba da u naseljima Sveti Stefan i Pržno obezbijedi uza te svrhe namišljenim prostorijama prijavno-odjavnu službu i sve neophodne informacije gostima. Dosta posla stavljanje je u nadležnost СИЗ za izgradnju i uređenje opštine: izgradnja potpornog zida u naselju Sveti Stefan, izgradnja gradskog rasvjete od vile Topliš do izlaska na magistralu iznad hotela „Maestral“ i nastavak započetih radova na putu manastir Praskvica — Miriška glavica. OOUP „Hoteli Sveti Stefan“ треба да obезbijedi nešmetan saobraćaj na prostoru od vile Topliš do hotela „Maestral“, dok će Odjeće u unutrašnjim poljima obезbijediti javni red i mir. Инспекцијским службама стављено је у задатак да контролишу чистоћu, rad trgovine i sve ostalo што је у њиховоj nadлежnosti. Да би се што ефикасније отклањали кварови на електричним водовима и да би се сва насеља напајала довољном количином електричне energije, OOUP Elektrodistriбуacija ће убудуће повести више рачуна о подручју Mјесne zaјednice Sveti Stefan.

Илија С. Митровић је истакао да Mјesni centar koji је podignut u Pržnju nije u funkciji (за сада је отворена само самопослуга) и да је велика штета да врло lijepe i funkcionalne prostorije završe prazne. Branko Kakanegra, Dušan Ljubićević, Vladko Kakanegra i drugi учесници у дискусији указали су на друге проблеме с којима је очиглавно ова средина на прагу сезоне од које се много очекuje.

Договорено је да се до почетка главне сезоне заврше многи послови. OOUP Vodovod i kanalizacija треба да што прије у канализационим системима укључи подручје Svetog Stevana. Stavljeno је у задатак OOUP Чистоћa i održavanje да се до 15. juna postavе корпе за смjeće u naseljima Sveti Stefan, Pržno i Kamenovo,

ПРИЗНАЊА У ОМЛАДИНСКОЈ ОРГАНИЗАЦИЈИ

Поводом 25. маја — Дана младости Предсједништво Општинске конференције ССО додијелило је признања појединцима и организацијама који су својим радом, залагањем и резултатима допринојeli остваривању задатака Савеза социјалистичке омладине, социјалистичком васпитању и усмjeravanju mladih.

Највеће признање Платку „25. мај“ добили су Извиђачки одред „Нико Анђуš“, Омладинско културно-умjetничко друштво „Кањић“, ОРБ „Вуквић—Шуња“ и појединци Бранка Медин, Гојко Љубаловић, Драган Лижевић, Светозар Маровић, Бранка Жикић, Јиљана Филиповић и Вако Станишић.

Похвалом су награђене основне организације Савеза социјалистичке омладине КСРО „Јужни Јадран“, ООУР „Јадран трговина“, Budva I — Стари град и Господина, затим Књижевна омладина, Покрет горана и појединци Зорица Јеремић, Томо Кнежевић, Томо Медиговић, Зарија Јокић, Станико Асановић, Драган Маровић, Сенка Ивановић, Славко Кљајић, Звонimir Милосављевић, Митар Мицор, Лука Вукотић, Љиљана Франовић, Илија Медин, Момчило Сворџан, Даја Јубишић, Маја Поповић, Срђан Милић, Саво Мартиновић, Мирјана Масловар и Татјана Илић.

Захвалнице су добили: Mјесna zaјednica Budva I, основне организације udruženog rada „Авала“, „Могрен“, „Elektrodistriбуција“, „Хотели Бечићка плаја“, „Хотели Sveti Stefan“ и „Палас“, Jadranski sajam, „Зета филм“, ОШ „Стјепан Митров Јубишић“, ОШ „Мирко Срзентић“, Центар за средње образовање, КСРО „Јужни Јадран“, Међународни омладински центар Бечићи, Секција за питања друштвеног положаја жене Петровац, Одмаралиште „Мирко и Славко“ из Горњег Милановца у Буљарици и појединци Ивица Лалић, Миша Браило, Михајло Вугделић, Загорка Радуловић, Војана Паповић и Баско Милановић.

B. M. C.

ПОЛАЗНИЦИ ШКОЛЕ ИЗ КУМРОВЦА ПОСЈЕТИЛИ БУДВУ

Полазници и наставни осoblje Школе „Јосип Броз Тито“ из Kumrovcia, који су посетили Црну Гору, 30. и 31. маја боравили су у Budvi. У име друштвено-političkih организација госте је поздравио Лазар Шољага, секретар Општинског комитета Савеза комуниста. Он их је упознао с привредним развојем наше општине и резултатима обнове и изградње након катастрофалног земљотреса 1979. године.

C. ГРЕГОВИЋ

B. C.

Одликовано 40 грађана

На предлог Комисије за одликовање Предсједништва Социјалистичке Републике Црне Горе, Предсједништво Социјалистичке Федерativne Републике Југославије одликовано је за нарочите заслуге у стварању и ширењу братства и јединства међу нашим народима и народностима ОРДЕНОМ БРАТСТВА И ЈЕДИНСТВА СА СРЕБРНИМ ВИЈЕНЦЕМ Божидара Јована Мартиновића и Стевана Митровића Стијепчевића.

За нарочите заслуге и постигнуте успјехе у раду од значаја за напредак земље ОРДЕНОМ РАДА СА ЗЛАТНИМ ВИЈЕНЦЕМ одликовани су Лазар Крста Борета, Пере Миле Грековић, Урош Јова Зеновић, Марко Ива Ивановић, Димитрије Марка Јовановић, Симо Крста Кульача, Илија Ђура Рађеновић и Предраг Николе Ђулафић.

За нарочите заслуге на пољу јавне дјелатности, којом се доприноси општем напредку земље, ОРДЕНОМ РЕПУБЛИКЕ СА БРОНЗНИМ ВИЈЕНЦЕМ одликовани су Бошко Богдана Асановић, Анђа Лука Калађурђевић, Видо Ива Копитовић и Павле Риста Кульача.

За заслуге и постигнуте успјехе у раду од значаја за социјалистичку изградњу земље ОРДЕНОМ ЗАСЛУГА ЗА НАРОД СА СРЕБРНОМ ЗВИЈЕЗДОМ одликовани су Милорад Марка Дапчевић и Недељко Петра Менић.

За заслуге и постигнуте успјехе у раду од значаја за напредак земље ОРДЕНОМ РАДА СА СРЕБРНИМ ВИЈЕНЦЕМ одликовани су Душан Митра Вуковић, Ратко Божа Вукчевић, Ранко Душана Гардашевић, Ксенија Душана Драговић, Даница Спасоја Илијевић, Чедомир Пунише Јелушић, Славко Животе Јовановић, Милан Вука Кљајић, Вуко Марко Лабовић, Јубо Ника Јанешевић, Војислав Илије Милић, Марко Јова Митровић, Јубо Божа Рађеновић, Петар Јова Стругар, Смиљка Душана Ускоковић и Гојко Сима Франовић.

За заслуге у развијању и реализација концепције општено-друштвено одbrane и за успјехе у подизању војно-стручног знања и бorbene готовosti наших грађана ОРДЕНОМ ЗА ВОЈНЕ ЗАСЛУГЕ СА СРЕБРНИМ МАЧЕВИМА одликован је Петар Драга Петричевић.

За залагање у социјалистичкоj изградњи земље МЕДАЉОМ ЗАСЛУГА ЗА НАРОД одликовани су Јубо Марка Ивановић, Јово Вида Рафаиловић, Никола Јова Рафаиловић и Станица Риста Рафаиловић.

За залагање и постигнуте успјехе у раду на Општено-друштвено МЕДАЉОМ ЗА ВОЈНЕ ЗАСЛУГЕ одликован је Крсто Илије Дулетић.

Одликовања је уручио предсједник Skupštine opštine Жарко Миковић, а у име одликованих се захвалио Божко Мартиновић.

ИЗ ЗАВОДА ЗА ИЗГРАДЊУ БУДВЕ

За три године реализовано 1,500.000,000 динара

Завод за изградњу Будве формиран је 1974. године као радна организација од посебног друштвеног интереса ради извођења стручних послова на реализацији програма тадашњег Фонда за изградњу Општине Будва. У том периоду Завод је запошљавао око десет радника и био конституисан као радна заједница без својства и права основне организације одржувеног рада. Након земљотреса, 1979. године, Скупштина општине иницијала је по потребу проширења дјелатности Завода ради његовог оспособљавања и укључивања у обнову пострадалог по дручја. Завод повећава број радника на 42 извршиоца распоређених у пет радних јединица: програмско-планску, за опште и правне, комунално-стамбене, финансијске и за техничке послове.

Овако организован, Завод обавља све стручне послове и опслужује интересе заједнице: становљање, изградње и комуналне дјелатности, науке и културе (обнова културно-историјских споменика, као и све остале субјекте обнове, изузев објекта Хотелско-туристичког предузећа „Монтенегротурист“. У послијеземљотресном периоду Завод је био ангажован на реализацији великог броја стамбених зграда, Дома здравља, зграде Скупштине општине, пословних просторија Одјељења за унутрашње послове, Основне школе и Дјечјег вртића у Петровцу, Вртића у Светом Стефану, и низа значајних објеката инфраструктуре.

— Да ли је Завод испунио очекивања друштвено-политичке заједнице и извршио веома крупне задатке који су се пред њим постављали нарочито послије катастрофалног земљотреса? — упитали smo директора ове радне организације Илију Кажанегру.

— И поред одређених слабости у раду, због изузетно велике брзине при изградњи објекта, с једне, и одређених кадровских проблема, с друге стране, Завод је врло успјешно извршио своје задатке. Истакао бих, при томе, да смо максимално заступали интересе инвеститора на нашем подручју;

Због неких пропуста на изградњи самбених објеката, где радови нису квалитетно обављени, приговара се Заводу као једином кривцу за ове пропусте. Међутим, треба имати у виду да су ти објекти рађени веома брзо, тако да су узроци слабостима вишеструки, почев од инвестиционо-техничке документације, квалитета извођача, квалитета угађеног материјала, па све до временских услова за вријеме извођења радова.

У послијеземљотресном периоду преко Завода је реализовано око 150 милијарди стarih динара. Завод је

био прилично ангажован на припремним пословима обнове културно-историјских споменика. Завршени су програми радова, програмске основе и урбанистички пројекат Старог града, који је управо био на јавној дискусији грађана. Треба речи да је стручна ревизиона комисија, на челу с професором Ђурђем Бошковићем, дала највећу оцјену за до сада обављене послове.

Свесни чињенице да ће се након интензивне обнове и изградње обим посвода у Заводу знатно смањити, колектив своје планове сада прилагођава насталој ситуацији. Због тога се неће иницијатива даље повећава у послених, већ, у првом реду, на преструктуирање постојећих кадрова на више квалификације. У будућим плановима настојаће се да се прошири број пословних партнера и да се радна организација усмјери на склањање аранжмана на принципу удруživanja рада и срездставa.

Један од проблема којима се тренутно бави овај колектив јесте затварање којетиције финансирања за плаћање пословне зграде Завода. Но, сматра се да ће се и тај проблем успјешно превазићи уз помоћ заједнице, тим прије што је Завод у овом обиму и организован за потребе од ширег друштвеног значаја.

В. СТАНИШИЋ

Брајићи траже заштиту

На адресу инспекцијских и других надлежних служби Скупштине општине и одговарајућих привредних институција упућено је писмо тринаесторице мјештана села Брајића. Њиме се тражи да се спријечи загађивање овог села које прозрокује асфална база предузећа „Партизански пут“.

Засијета смо у веома тешкој ситуацији. Загађен је ваздух, ливаде на којима се напаса стока су takoђе угрожене. Уз асфалтну базу налази се и каменолом. Камуналне радне организа-

ције „Јужни Јадран“ чији су представници обећали да ће поставити филтере како би се спријечило загађивање средине. Ако се има у виду да овде живе мањом старчаком домаћинства, онда је јасно колико су тешкоће, рекао нам је један од постпинских петиције, Нико Мартиновић.

Мјештани Брајића позивају се на Закон о заштити ваздуха од загађивања (Службени лист СРЦГ 14/80). У члану 12. овог Закона, између остalog, пише да

„орган управе надлежан за издавање одобрења за локацију, изградњу, односно реконструкцију или за употребу објекта, не може издати одобрење ако нису испуњени прописани услови за заштиту ваздуха од загађивања“.

Очиједно је да прописи нису поштовани, односно да „Партизански пут“ није обезбиједио заштиту од загађивања ваздуха. Постоје по члану 7. истог Закона мјесна заједница дужна да предузме мјере против загађивања ваздуха и за отклањање штетних пољедица, ми смо се на ту адресу прво и обратили. Извршни савјет Мјесне заједнице Брајићи, којој припадамо, одмах је реаговао. На састанку одржаном крајем маја закључено је да се тражи хитна интервенција инспекцијских служби општине.

С. Г.

Акција „Грђевица 82“

На иницијативу мјесних заједница Будва I и II, 29. маја је почела акција грађана на уређењу корита ријеке Грђевице. Акција ће трајати до 10. јуна. Одјев на акцију био је доста добар — већ првог дана учествовало је преко 150 акцијаца са подручја Мјесне заједнице Будва II.

Акцију мјештана на чијеје и уређењу корита ријеке помаже и комунално-стамбена организација „Јужни Јадран“ с механизацијом. Тако ће се овај позамашан и врло важан посао обавити уз незнатна улагања.

СИТИЦИЕ КОЈЕ ЖИВОТ ЗНАЧЕ

Дуге бијеле линије

Наша успутна тема нека буде: дуге бијеле линије. Оне средишње, што путеве чине сигуријим.

Ових дана добро организована екипа радника у бијелим одјелима, опремљена савременим машинама и апаратима, уљепшавала је лице Јадранске магистрале.

Људи зналачи раде свој посао не ометајући никог, а, ипак, не силазећи ни једног тренутка с пута. Крајем маја, дуж наше обале, стрпљиво су обиљежавали пјешачке прелазе, паркира „острва“, и раскрснице. Саобраћај ни једног тренутка није застао. Чунови су се помјерали, бијеле линије се рађале, путеви „прогледали“.

Бјелина на путевима и сунце ово медитеранско обрадовали су сваког од нас. Бијеле линије, као нека врста књиге, јављају нам да се родило љето.

Хвала друговима у бијелим одјелима за лијепу вијест и за начин како су нам је саопштили.

Хало 988

Ова прича о телефонима, ни стара, нити превише нова, прича је о нама — зато је и биљежимо.

Сунце је кренуло, врућине се на домаку, туристи на плажама, а и неко од нас тамо залута. Иначе, живот тече по уobičajenom „редосљеду“. Тако прије неки дан зовемо број 988 на Цетињу због једне информације. Тај дијалог је текао овако:

— Хало, 988?

— Информације, изволите!

— Молим вас број телефона „Вечерњих новости“ у Будви.

— Тако нешто немам...

— Погледајте под „Дописништво“, молим вас!

— Одмах, тренутак... (пауза) ... Немам. Знате, ми нисмо баш најбоље информисани. Немамо тај број.

Информације, а нису информисане??

— Знате ли да ме упутите како, ипак, да дођем до тога броја?

— Зовите Будву на 40-905.

— Мислите да они имају!

— Вјероватно. Покушајте. — Клик.

Окрећем 40-905. Сигнал се прекида чим окренем прву нулу. Немогуће је окренути читав број. Четири, нула... Клик! Узалуд окрећем. Сад треба бити инвентиван. Окрећем само 905. Коначно добијам Будву. Е, у Будви су, заиста, љубазни. Иако 905 није број информација, другарица која се јавила, одмах, „из главе“, чита број „Вечерњих новости“ у Будви. Ка же 41-216.

Јурњава за једном обичном информацијом је завршена. Причи је крај. Можемо ли из ње да извучемо неку поуку?

Да не буде пожара

Да пожари не буду наше љетње теме. Јер ова љета сунчана и незаборавна могу за час да нас сневеселе ако се заборавимо.

Исконски — сунце и ватра су рођаци. Зато је људски да унапријед будемо спремни и на недаће. Превентива! — то се тако каже. Искра сама од себе неће, застријани камен не гори, дрво и на пакленом сунцу неће заискрити... Наше је да не будемо више немарни. Јер, тешко је зеленилу и шуми, да на пустом камену заживи, да на ће комад земље и да расцјета. А лијепо је кад у кршу никне маслина, жуква и трава — кад се зазелени.

А ако се деси да ватра, ипак, негде пламе, нека буде наше да се тамо нађемо. Заједно с људима којима је то животни позив — да се окомимо на ватру, на неман пројжирања. Људска воља и људска рука чуда чине. И ватри се може на пут стати.

Пожари — да не буде наше љетње теме.

Раде ЈОВИЋ

СА СВЕЧАНОСТИ У ПЕРАЗИЋА ДОЛУ

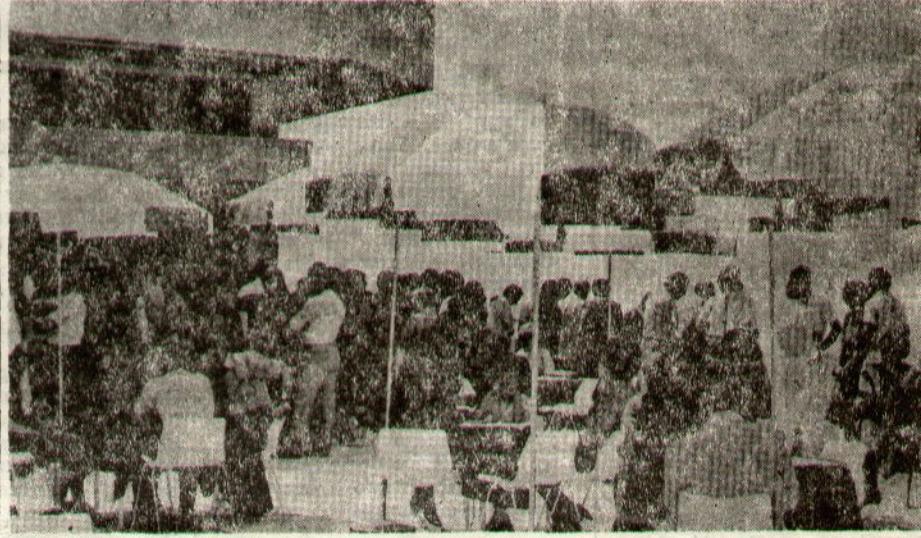
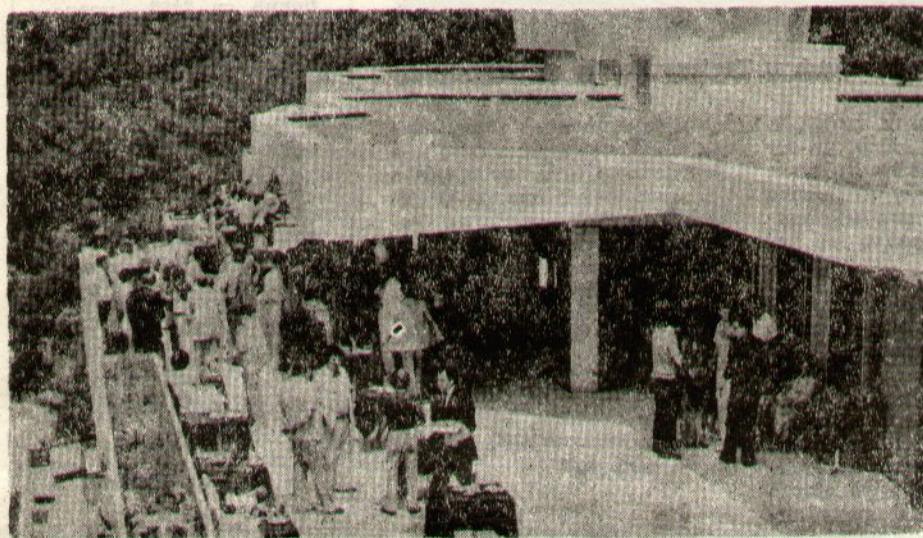
ГОДИНАМА ОЧЕКИВАН ДАН

Хотел „Ас“, чија је изградња почела прије десет и више година, спада у прву категорију угоститељских објеката и опремљен је за рад током читаве године. Располаже са 240 кревета и занимљивим садржајем: иоћним баром, коцкарницом, конгресном и кино двораном са 300 сједишта, аутоматском кугланом и сауном.

Цијена пансиона за домаће гости креће се до 2.000 динара дневно. Хотел опслужује око 200 радника.

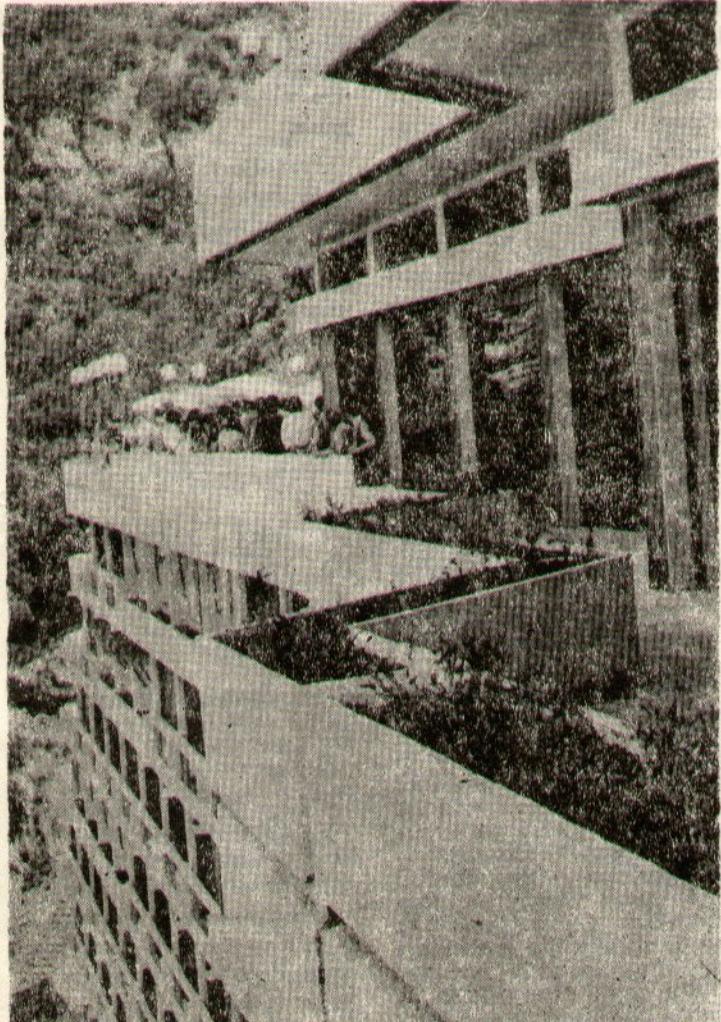

Пресјецањем врпце Раде Брајовић је означио почетак рада хотела „Ас“

Послије разгледања хотела гости и званице су се задржали на тераси под сунцобранима

Јединствен је и по року градње — не ријетко је називан „Скадром на Бојали“: од почетка радова па до његовог отварања прошло је више од десет година.

Са балконима, терасама, жардињерама и собама окренутим сунцу, „Ас“ је јединствен хотел на Црногорском приморју

Први гости

На свечаности су говорили Лазар Шољага, секретар Комитета ОК СК, и Симо Кульча, вд. генералног директора ХТО „Монтенегротурист“

ОБРАЗОВАЊЕ, КУЛТУРА ★ ОБРАЗОВАЊЕ, КУЛТУРА ★ ОБРАЗОВАЊЕ, КУЛТУРА ★ ОБРАЗОВАЊЕ, КУЛТУРА ★ ОБРАЗОВАЊЕ, КУЛТУРА

УОЧИ ФЕСТИВАЛА „ДАНИ МУЗИКЕ“

Концертом камерног оркестра Музичке академије из Сарајева, којим ће дириговати Јулио Марић, 19. јуна на новоизграђеној Је-тној позорници у Светом Стефану почеће једанаести по реду фестивал „Дани музике Свети Стефан-Будва“. У времену до 26. јуна биће укупно одржано десетак концерата. На програму ће, као и ранијих година, бити дјела Бетовена, Шумана, Сметане, Шопена, Баха, Равела, Дебисија, затим домаћих композитора Комадине, Бердовића, Магдаља, Ковача, Бланше, Мулића, Статкића и Јеличанића.

Музику свјетских мајстора изводиће најбољи репродуктивци из свих република и покрајина. Поменућено само нека имена: Јелена Димитријевић, Никола Милашевић, Мирина Нохта, Бранко Михановић, Лаура Левиј, Марија Хенијел, Марко Савић, Тодор Светијев, Драган Лазић, Мирјана Кршљанић, Изолда Амброжић, Радјунд Ликић, Милан Фифров, Киро Божиновски, Вишња Зекић, Шемесдин Фанај, Карел Јерич, Андреј Јарц, Жарко Мијковић и Светозар Васић.

Фестивал (селектор Јулио Марић) ће се завршити свечаним концертом Симфонијског оркестра Радио-телевизије Титоград којим ће дириговати Милош Ђуровић.

С. Грегорић

ИЗ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ „СТЈЕПАН МИТРОВ ЉУБИША“

Школска година успјешно завршена

У основној школи „Стјепан Митров Љубиша“ ових дана утихнуло је школско звонце, затворени су дневници 28 одјељења, не чује се дјеца граја, а ученици и наставници отишли су на одмор да се припремају и прикупљају енергију за наредну школску годину.

Из разговора с директором школе Павлом Вујовићем и председником Савјета Милорадом Драговићем сазнајмо да је школа наставила са успјешним радом, иако се настава одвијала у веома сложеним условима. Евој ученика се стално повећава, тако да сваке године треба отварати по једно ново одјељење. Ове године очекује се велики упис првака, биће потребно ангажовати нови наставни кадар, а због скучености простора можда ће поједина одјељења или разред радити у поподневној смјени. Иначе, настава се стручно изводи у свим областима, а одвија се у кабинетима и специјализованим учионицама. Стално се ради на осавремењавању наставе а поред редовне, допунске и додатне наставе веома су раз-

звијене слободне активности, рад стручних актива, самоуправних и друштвено-политичких организација. Активно је и 25 секција у којима је рад добро планиран, организован и вођен, што омогућава да ученици употребљавају своје знање и вještine. Успјех ученика је релативно добар, више од 95% завршила разред, а висок је проценат одличних. Обухваћеност дјеце основним образовањем је потпуна, ученици редовно похађају наставу, за оне који путују обезбиђењен је превоз, у школи се могу набавити књиге и остale потребите, обезбиђењен је доручак у школској кухињи, као и неки здравствени прегледи ученика. Дакле, очигледно је да је стандард ученика добар, а стално се ради на његовом побољшавању.

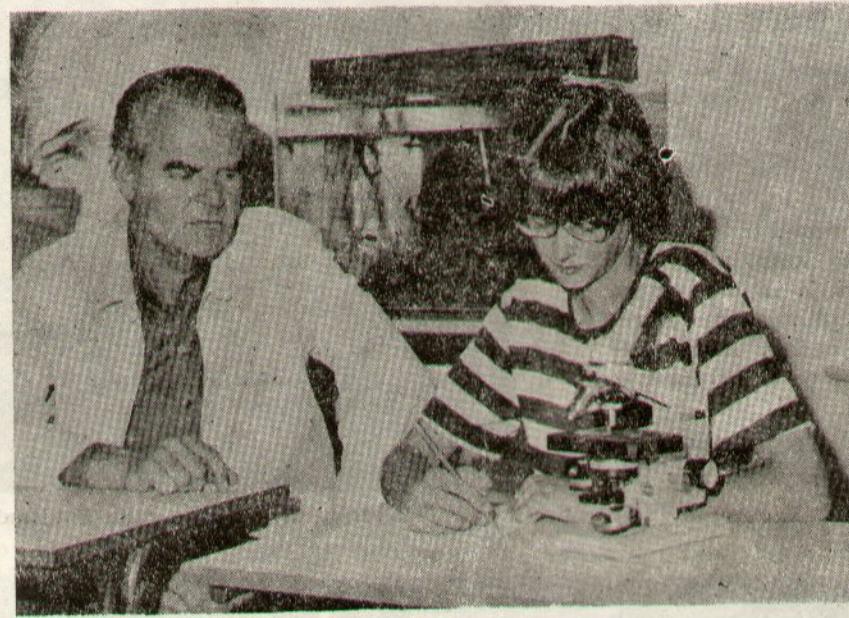
У овом колективу, на који због добрих резултата град и Општина могу бити поносни, протекле школске године посебну пажњу посветили су припремама за Републичку смотру и такмичење Покрета „Науку младима“. Захваљујући изузетном залагању наставника, ученика и свих за-

послених, и уз помоћ других организација, школа је ову манифестацију добро организовала и сви ученици су били задовољни.

Обиљежавајући Дан школе — 25. мај, школа је припремила изванредно посвећено и успјели културно-забавни програм под називом „Погоди како се расте“, што је била и јединствена прилика да се на једном месту у великом броју нађу ученици, наставници и родитељи. Том приликом су награђени и похваљени најбољи ћаци.

Осим изванредних резултата учењу и школским активностима, ученици су свој град и Општину успјешно представљали на бројним такмичењима: смотрама „Пионери-партизански курири“, рецитатора општине, регионалним и републичким такмичењима Шампионата знања „Тито-револуција-мир“ и Покрету „Наука младима“, републичком такмичењу из познавања енглеског језика, Фестивалу прозног стваралаштва, Сабору горана и Малој олимпијади.

В. М. С.

Мико Драговић и Татјана Илић

Да смо питали било којег бившег или садашњег ученика, наставника, професора, тио-педагошког савјетника или инспектора, родитеља или грађанина, који је наставник ове школе на њих оставио најснажнији утисак као личност и педагог, сигурно би се већина изјаснила за Милорада Мика Драговића. Овај вриједни, савјесни и надаљве стручни наставник биологије бави се овим племенитим позивом већ 28 година. За то вријеме је школовао, био наставник и друг генерацијама и генерацијама ученика који су на различним такмичењима постигли запажене резултате. Свједоче о томе многа признања, међу којима највеће општинско — Новембарска награда.

— Треба живјети с дјецом и њиховим проблемима, то је предуслов да ученици поштују и цијене наставника, а тиме и постижу боље резултате — каже Мико о свом поизвију који обавља из љубави

и то му је главни мотив, и додаје да воли дјецу, да му је рад с њима велика радост, а најдражи су му сусрети с бившим ученицима и поновно с њима запажене резултате. Свједоче о томе многа признања, међу којима највеће општинско — Новембарска награда.

Од првог до осмог разреда у чајочкој књижици Татјане Илић само су петице, добитник је награде „Луча“ и најбољи је ученик своје генерације. На регионалном и републичком такмичењу Покрета „Науку младима“ убедљиво је освојила прво место из биологије. На републи-

чком такмичењу из познавања енглеског језика освојила је друго место, побиједила на општинској смотри рецитатора и учествовала на Фестивалу прозног стваралаштва у Бијелој. Татјана је и предсједник омладинске организације у школи, а за свестраност, изванредне успјехе у школи и ваннаставним активностима и за рад у Савезу социјалистичке омладине Предсједништво ОК ССО ју је похвалило.

В. М. С.

АНКЕТА „БИРАМО НАЈБОЉЕГ ПРОФЕСОРА“

Заједница ученика Средњошколског центра прошле године је први пут организовала и спровела међу ученицима можда јединствену анонимну анкету под називом „Бирамо најбољег професора“.

На основу постављеног питања и система додјељивања бодова су миријући резултате овогодишње анкете, добила сљедеће резултате: професор с највише позитивних поена, а тиме, по мишљењу ученика, и најбољи професор јесте **Бојана Поповић** са 2235 поена. Затим следе: **Љиљана Крговић** — 2005 поена, **Миљана Кузмановић** — 1570, **Василије Милановић** — 1015 и **Велибор Золак** — 425. Саопштавајући ове резултате, ученици Центра желе да честитaju професорима пласман који су стекли својим радом, залагањем и ентузијазмом у цјелокупном образовном процесу.

Петар Ивковић

Половичан успех

За 52 ученика завршилих разреда, 21. мај био је посљедњи радни дан у Средњој школи: 34 ученика, IV¹ одјељења школовали су се за занимање радник у туристичкој дјелатности, док се 18 ученика III¹ одјељења угоститељске струке определило за занимање конобар.

Анализирајући резултате, Наставничко вијеће Центра је утврдило да је завршили разред с успехом завршило 28 ученика, 22 се упућују на поправни испит из једног или два предмета, а два ученика нису са успехом завр-

Бојана Паповић

Расписан конкурс за упис у средњу школу

Збор радника Средњошколског центра расписао је конкурс за упис ученика за школску 1982/83. годину, и то: за I разред заједничких основа — 90 ученика, за III разред, усмјерење на туризам и угоститељство, занимање радник у туристичкој дјелатности четвртог степена стручности 30 ученика и за занимање конобар трећег степена стручности 30 ученика.

Конкурс је отворен до 20. јуна, а сва обавјештења могу се добити у Центру.

За ученике који конкурирају на четврти степен стру-

чности, поред општег успеха у I и II разреду заједничких основа, будује се и успех из сљедећих предмета: страни и српскохрватски језик, географија и марксизам. На тај начин бирају се кандидати који могу да имају максимално 30, а минимално 18 бодова. Одлука конкурсне комисије о пријему кандидата биће објављена 21. јуна. Упис ученика у сва одјељења обавиће се од 1. до 3. септембра.

ИЗ РИЗНИЦЕ НАШЕ КЊИЖЕВНОСТИ

Јован Стерија Поповић

Подсмјехнуо се претенциозности и лакомости, мрзолови и пре-потенцији, плиткоумљу и ли-цемерџији својих суграђана и савременика. Тај подсмијех Јована Стерије Поповића (1806-1856) ни до данас није изгубио актуелност и убојитост. Промијенили су се костими, друкчији су станови, улице су покривене асфалтом, уместо гасних лампи или петролејки, увече се пале електричне сијалице. Али, нарави људске и слабо-сти људске остале су исте. Нека Фема увијек чезне за лажним (не за правим) сјајем Париза, неки лажкови од наивности друштва, а многи надријесник се кроз живот промеће препро-дајући туђе бурмутице.

У Вршцу су се на фасадама кућа задржали прозори необичног облика. Зову их „кибицфенстерима“. Истурени за педаљ-два испред фасада, омогућује ономе ко посматра забивања на улици да остане непримије-ћен. На таквом неком кибицфенстеру стајао је Стерија дugo, и када у Вршцу није живио. Свако гледа, мање њих види, још мање запажа. Стерија је и гледао, и видио и, изнад свега за-пажао. „Настојеће позорје нисам измислио, него што се у њему налази, пак и саме пријечи и изразе, покупио сам које је из живота, које из новина“, написао је Стерија уз своју комедију „Родољупци“. Теби пријечи мо-гле стајати и уз остале ње-гове комедије: он њихове са-држаје и њихове ликове ни-је измисио, он их је са-мо драматуршки организо-вао.

Родни град Стеријин на-лазио се на далекој исто-

чној периферији велике ау-стријске државе. Док од Бе-ча до Вршца новост стигне, по природи ствари мора се деформисати. И деформишу се и људи, изоловани и са-монизоловани, на периферији. Према врлинама новина, чија су изворишта далека, резервисани, одбојни, подозриви, људи с периферије су увијек посебан сој. У њима се развија једна нарочита врста сујете, утемељене на самоујењу и личну моћ у малој средини и на потије-њивању те средине.

У таквим срединама и угледници и неугледници сами су себи двољни. Такве личности немају „видиковац“ с кога би се обазреле на свет јоко себе. А и ако се обазру, шта ће видјети? Себи сличне. Ако понеко и испољи амбиције, биће ис-мијан. Недолично је у ма-лом свету истицати се па-међу. Стерија је то морао знати. Па ипак: том свом за-вичају и сународницима, же-лио је да отвори очи, да их преваспитава, да их поучава. Вјеровао је да ће их ли-тературом, позориштем по-готову, поучити. Желио је да им каже: овакви какви су људи о којима ја у комедијама причам, чије на-рави сликам, такви не сми-јете бити. Али, ко је икада прихватио поуку литерату-ре? Писци вјековима већ поучавају, а лаж, крађа, по-хала, насиље и пљачка жи-ве свој независан живот. И у малим срединама, и у ме-трополама,

Са свог кибицфенстера ви-дио је како се опонашањем обичаја и навика великоваро-ших кољеновића у ње-говој завичајној средини по-диза култ лажној, непри-

Јован Стерија Поповић

родној „ноблеси“. Запазио је како недошколована лично-ст невјероватна пренемага-ња из сентименталне и аван туристичке литературе при-хвата за животну истину и по њој се влада. Видио је да и у његовој средини, као и у цијелом свету, како је то у литератури одавно фиксирано, тврдчлук унижа-ва достојанство у човјеку. Зло у нарави кир-Јање ни-је у штедњи, па ни у пре-тјераној штедњи. Зло њего-во је у понижавању и со-пствене личности и околи-не, јер и себе и сроднике приморава на недолично по-нашање. Као сваки прави тврдица, и кир-Јања (како Андић на једном мјесту ка-же говори о тврдичлуку) мрзи свако давање, јер га ужасава сваки трошак. Иму-ћан, какав јесте, кир-Јања је спреман да, зарад ћелепира, постане и стрвинар, да се опогани, да се физички упрља. Стерија му се под-смијава, као сваки дидакти-чни рационалиста, вјерују-ћи да се посмијехом мана може отклонiti. А и да је плакао, не би је отклонио. Много је урадио, што ју је фиксирао у њеној пуној ди-мензији.

У „Лажи и паралажи“, „Женидби и уладби“, „Злој жени“, „Покондиреној тики-ви“, „Кир-Јањи“, стварао је појединачне нарави у жи-вотној сталности. Ту стал-ност пореметили су револу-ционарни догађаји 1848. и 1849. године. Када у ратном немиру узму мања карије-ризам, жеља за наглим бо-гањењем, разметљиви патри-отизам, разум и достојанство бивају потиснути. У „Родо-љупцима“, посљедњој својој комедији, дајући, како сам каже, „приватну повесницу српског покрета“ у четрдесетосмашким забивањима, ин-спирисан полацањем својих суграђана и сународника, дао је ликове и слике кари-јеристичке превртљивости могуће у сваком средини и у сваком времену. Нико до Стерије није у нас тако од-лучно казао ријеч осуде разметљивости, а мало је ко толико сугестивно и послије њега рекао. И да ништа, осим „Родољупца“, није написао, дјело његово било би велико. С овом комедијом своје је комедиографско ст-варалаштво крунисано.

Пошто је у родном мје-сту радио као адвокат, по-што је у Кнежевини Србији био професор лицеја и на-челник министарства, пред крај живота вратио се у Вршач и у њему остао до смрти. С његовог кибицен-стера погледу његовом су се нудиле тамне слике разоча-рења. У њему се песимизам све више гомилао, и он је пјевao о свом неспокоjo.

МОЖДА НИСТЕ ЗНАЛИ?

Музички геније

Волфганг Амадеус Мо-царт (1756-1791) вјероват-но је најпознатији вун-деркинд (чудо од дјете-та) свих времена. У че-твртој години почео је да учи музiku, а у петој већ компоновао менуете, да би у шестој постао вирту-оз на виолини и изазивао сензације по европским дворовима, где је госто-вао. Прву симфонију ко-мпоновао је у осмој го-дини, а у дванаестој дви-је опере и једну мису.

КАЈНЕ ЈЕ СЛАБО ЗНАО ГРАМАТИКУ

Познати њемачки пје-ник Хајнрих Кајне (1797-1858) тешко се провла-чио кроз фрањевачку школу коју је похађао, подбацујући нарочито у језицима. Будући понос њемачке поезије врло је слабо знао граматику ма-теријел језика, а ништа боље се није сналазио ни у деклинацијама и коју-гацијама француског, гр-чког и латинског језика.

ЧУДО ОД ДЈЕТЕТА

Џон Стјуарт Мил (1806-1873) научио је да гово-ри и чита старогрчки у трећој години живота. Ис-торију је савладао у че-

вртој, а латински, алге-бу и геометрију у осмој. До дванаесте године про-читао је у оригиналу дје-ла Вергилија, Хорација, Овидија, Цицерона, Хо-мера, Софокла, Евріпida, Аристофана, Тукитида и Демостена. У дванаестој години озбиљно се запи-тао: шта је заправо сми-сао живота? Из дубоке депресије извукла га је поезија и, захваљујући њој, он се развио у осje-ћајног и активног човје-ка и снажног мислиоца.

И ЊУТН ЈЕ МАЛО ОБЕ-ЋАВАО

Човјек који се сматра једним од највећих умо-ва свих времена, Исаак Њутн (1642-1727) у мла-дости је мало обећао. Био је лијенштина, па су му дозволили да настави школовање само зато што се показао потпуно неспо-собним да управља поро-дничним имањем. По по-вратку у школу вратили су га поново у најнижи разред, али се он ни та-да није пренео из летар-гије. Тек много година касније његови радови из математике и, нарочито, физике револуционисали су научну мисао.

Исаак Њутн

НАЈМЛАДИ САРАДНИЦИ**Будво моја мила**

УЧЕНИЦИ III РАЗРЕДА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ „СТЈЕПАН МИТРОВ ЉУБИША“ (УЧИТЕЉИЦА ЗЛАТА ВУКОВИЋ) ЧЕСТО НА ЧАСУ ИЛИ КУ-ТИ РАДЕ ИСТИ ЗАДАЦ, ЧАК ПИШУ ПЛЕСМЕ. У ОВОМ БРОЈУ ДОНОСИМО НЕКОЛИКО ЊИХО-ВИХ СТИХОВА.

Будво моја мала,
љепотица Јадрана,
волим твоје море,
волим твоје плаже,
али зидине твоје,
мени су најдраже.

Остало смо с тобом,
да дијелимо тугу,
и да тебе Будво,
изградимо другу.

Иван Марковић *

Гледаш пучину плаву,
гледаш кад зора заруди,
кад се јутарњом росом
умивају
брда и кад златна лопта сунца
почиње да се буди.

Симона Љубиши *

Будво моја мила,
љепота те није оставила,
зелено тоје укращава.
Засадили смо борове за
Тита маршала.
Све је у теби красно
и палма, и кактус, и
имаш чак и љубичица.

Иван Петричевић *

Зелени паркови и разно
цвијеће
украшавају будванско
прољеће.

Оља Огњеновић *

Твоје плаво море,
полако се таласа,
паркови у цвијећу,
дају Будви
љепоту највећу.

Лидија Брајић *

О Будво мила,
о Будво драга,
најљепши си град:
красе те мале плаже
и дјечица сва.

Јелена Црвенко *

Те пјесковите плаже
то плаво-зеленкасто море
дивно је у освите зоре.
Александра Вукчевић *

Кад је погледаш с висине
чини ти се да је то
шарени лептир што
се у небесне висине вине.

Лидија Лекић *

С тобом се поносим
и ако си мала,
али си сваком
ко је дошао
своје топло срце дала.

Желько Мандир

НА ДАНАШЊИ ДАН

На данашњи дан, 6. априла 1941. године, Њемци су бомбардовали Београд и остале градове. Много је дјеца тога дана остало без родитеља, па тражећи их, погинуло на неком прату. А данас је осванио диван дан сав у цвијећу и зеленилу. Јутрос, кад смо се про-будили, нико није поми-шљао на те тешке дане. Треба да будемо срећни што не памтимо 6. април 1941. године и што живи-мо у миру и слози.

Марица Кузњецов *

На данашњи дан 1941. године догодило се нешто страшно. Њемци су бом-бардовали Београд. Да-нас је свако дијете весе-ло и раздрагано, а тада су наши вршњаци плака-ли: тражили су родитеље, а многи родитељи, об-ливени крвљу, тражили су своју мртву дјецу. Мож-жемо бити срећни што нам је овај дан осванио у веселој граји и црквту птица, а не у киши бом-би.

Александар Мијевић *

СВУДА СЕ ОСЈЕТА ПРОЉЕЋЕ

Стигло је прољеће. Су-ице нам се бисерно осје-жује. Његови весели зра-ци топе смијег, а њего-ве сузе стварају радосне поточиће који тихо жу-бore. Чак и весели тала-сићи с времена на врије-ме зашуме и полако за-љујају неку поспану бар-ку. Весели цвјетићи од нашег погледа неки пут се застиде и — поцрвне.

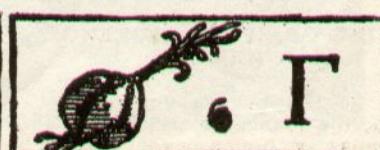
Стигло је прољеће. Све је разиграно као чи-гра.

Играју се дјеца, ле-тири и птице, играју се пчелице и вриједни мра-ви. Играју се воћке, цви-јеће, таласи мора с ри-бама, поточићи који су од кише набујали, таласи жита, траве с вјетром, дивне мимозе, чемпреси и друго дрвеће. Најљеп-ше се играју дјеца — по трави, на ливадама и про-планцима, беру цвијеће и ките се њиме.

Лидија Лекић

ДВА РЕБУСА

6 100 м²

ДРУГА САВЕЗНА ЛИГА

„Могрен“

на претпоследњем мјесту

Највјероватније је да ће будвански „Могрен“ идуће јесени бити члан Црногорске фудбалске лиге. Након само једне сезоне проведене у другој савезној лиги, фудбалери из Будве мораје се преселити у нижи ранг такмичења. Истина, постоји још изјвесне шансе, али то је домен — теорије. Треба, наиме, да се додоги чудо, па да у преостала два кола Будвани изборе визу за оптештак.

У 27. колу „Могрен“ је био домаћин екипи новог прволигаша из Земуна. „Галеника“ је у Будви оправдала реноме лидера: њени фудбалери демонстрирали су занимљив фудбал и славили уједињиву побједу од 2:0. Не може се рећи да играчи „Могрена“ нису играли добро у овом мечу. Ушли су у игру с великим жељом да побиједе реномирани противника, па су од самог почетка агаковали на гол изванредног Ратомира Дујковића, бившег чвара мреже београдске „Црвене звезде“ и државног репрезентатива који је игром у Будви подсјетио на своје најбоље дјене. Међутим, у жељи да што прије дођу до гола, домаћи нападачи, посебно Шаботић, Ђуретић и Калезић, нису успијевали да погоде гол ни из идеалних позиција. То су искористили искусији гости и с два поготка из контранапада освојили драгоцене бодове који их воде у друштво најбољих.

У Призрен су Будвани отпутовали с мало наде на успех. Домаћи „Лирији“ гојреле је под ногама, па се очекivala жестока борба. Домаћи играчи скватили су да им од исхода овог сусрета зависи опстанак у лиги, па су заиграли на све или ништа. И већ у десетом минути утакмице водили су са 1:0. Наставили су да атакују према голу Маркова и с два поготка у другом пољувремену обезбиједили бодове спаса.

Након 28. кола „Могрен“ је на претпоследњем мјесту с 22 бода и негативном гол разликом 20:38. „Дубочица“, „Титоград“ и „Борац“ „бježje“ му по три бода и само

— да опет поновимо — у сусретима против „Сутјеске“ и „Бораца“ чудо може да их спасе. Но, чуда се ријетко догађају, па ће по свој прилици идуће сезоне на стадиону у Будви гостовати опет тимови с подручја Црне Горе.

„МОГREN“—„СУТЈЕСКА“ 2:1

У недјељу, 6. јуна, у Будви је одиграна фудбалска утакмица између домаћег „Могрена“ и „Сутјеске“ из Никшића, која је завршена резултatom 2:1 за „Могрен“.

„ПЕТРОВАЦ“ ПОБИЈЕДИО ЛИДЕРА

За Петровчane има наде: постоје шансе да изборе опстанак у црногорској лиги. Оне су нарочито порасле на

СБАВЈЕШТЕЊЕ

СЛЕДЕЋИ БРОЈ „ПРИМОРСКИХ НОВИНА“ ИЗАДИЋЕ 10. ЈУЛА 1982. ГОДИНЕ НА ПОВЕЋАНОМ БРОЈУ СТРАНА.

Редакција

*

Почев од 25. јуна 1982. године смеће ће се одвозити поноћи. Домаћинства се и убудуће износићи смеће у запеченим врећама, и то од 20. до 22. часа.

У Јуну, Јулу, Августу и Септембру смеће ће се одвозити сваке ноћи из свих насеља која су обухваћена овом услугом, а у осталим мјестима сваке друге ноћи, према сљедећем распореду:

Будва испод Магистрале: понедјељком, сриједом и петком.

Будва иза Магистрале: уторком, четвртком и суботом.

Ивановићи и Борети: понедјељком, сриједом и петком.

Бечићи и Рафаиловићи: уторком, четвртком и суботом.

Свети Стефан, Шумет и Пржно: понедјељком, сриједом и петком.

Петровац: уторком, четвртком и суботом.

Буљарица: понедјељком, сриједом и петком.

Кесе за смеће могу се набавити у свим продавницама ООУР „Јадран“ Будва.

ООУР
„Комуналне службе“
БУДВА

С. Г.

Кутак за разоноду

УВИЈЕК ЗНА

Два пријатеља излазе заједно из коцкарнице. Један је потпуно го, а други само у доњем рубљу.

— Дивим ти се — каже потпуно наги — ти увијек знаш кад треба да се зауставиш.

ЗАВИСИ

— Желим један допадљив црни комбинезон — обраћа се једна дама продавачици.

— Могу да вам покажем црни комбинезон — одговара продавачица — али не могу да га учним допадљивим. То зависи од онога што се ставља унутра.

ОБОЈЕ ЋЕ ВИДЈЕТИ

— Кад ме боље упознаш, видићеш да се у мени крију два човјека — хвали се младожења послије вјенчања младој.

— А кад ти мене боље упознаш — одговара она — видићеш да то за мене није превише.

ЗАБОРАВИО

Два адвоката запала у оштру дискусију пред судијом. Један, изгубивши живце, добаци противнику:

— Ви сте, господине, највећа будала коју су моје очи икад видјеле!

— Мир, мир! — умијеша се судија, — Ви, изгледа, заборављате да сам и ја у софи?

АНЕГДОТЕ

У РАТУ КАО У ЉУБАВИ

На неком пријему једна дама је стално запитивала маршала Де Моника о рату и стратегији, и подсетила разговор о порезима и побједама. Узврзан, марshall јој најзад рече:

— Драга моја, у рату је као и у љубави: добри резултати постижу се само прса у прса!

ПОСЛЕДЊА ЖЕЉА

Кад је познати књижевник и сатиричар Франеско Рабле лежао на сарми, око њега су се пријатељи договорали што би још могли урадити како би га спасли. У једном тренутку Рабле с муком подиже главу и рече:

— Пустите ме, пријатељи, да умрем природном смрћу.

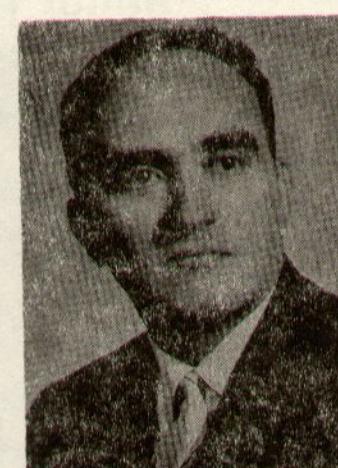
НА ПРАВО МЈЕСТО

Уједи љета срете један пријатељ Чича-Илију, познатог глумца, како некуд жури у зимском капуту и упита га зашто носи капут по таквој врућини.

— Нећу далеко — одговори Чича — само до Заложне банке.

IN MEMORIAM

ЉУБО БОЖОВ ЛУЧИЋ

бљиви члан постао већ 1945 — у својој седамнаестој години. Још раније, као омладинац, Љубо је скренуо на себе пажњу и постао члан Савеза комунистичке омладине Југославије. Радан и дисциплинован, стизао је увијек и свуда у прави час када је требало обавити какав задатак.

Са првом послератном генерацијом, која је објеручке прихватила терет онове и изградње у рату разорене земље, Љубо се укључио у величанственистрој градитеља новог живота. Прво ради у Земљорадничкој задрузи, затим у Мјесном одбору у Лапчанима, па у Среском комитету Народне омладине у Котору. Похађа и успјешно завршава Партијску школу у Цетињу, а потом долази на рад у Народни одбор будванске општине. Касније завршава Средњу економску школу, и од 1. августа 1956. године ради у предузећу „Зета филм“, прво као секретар, а затим као комерцијални директор и руководилац Сектора филмова, а у неколико наврата и као вршилац дужности директора предузећа.

Истакнути комуниста и политички радник, Љубо је био предсједник општинске омладинске организације, Општинског синдикалног вијећа, секретар Општинског комитета Савеза комуниста и предсједник Савјета Мјесне заједнице.

Драг и драгоцен човјек, Љубо Лучић никад није шtedio своје снаге, нити остављао задатке за сјутра. Борио се против сваког нехата и, као ријетко ко, осјећао одговорност према сваком задатку и сваком свом сараднику.

Човјек неисцрпне енергије и неупоредиве савјесности, Љубо Лучић је био примјер како сваки дан треба обогаћивати и уљећивати радом и бриgom о човјеку. Његова људска љепота манифестиowała се принципијелношћу, чврстином и непоколебљивошћу, одјереношћу у гесту и ријечи. При сваком сусрету с њим запажала се једна од многих особина које су га красиле — његова скромност. Савјестан однос према задацима, којима се сав посвећивао, и оданост ствари напретек за који се без узмака борио, имао је разумјевања за све људе с којима је сарађивао и другово, које је цијенио и безгранично волио. Радост за човјека избила је из сваке његове ријечи и осјећала се на сваком кораку — у разговору, на састанку, у дискусији, једном ријечју у становиству према животу.

Драг и присан пријатељ, неуморан радник и пожртво ћен прегалац, а изнад свега племенит човјек, кога су красиле најљепше људске особине — такав човјек био је Љубо Лучић, искрени и истрајни борац из прве линије борбе за љепши и човјека достојнији живот. У наше заједничкој дјело изградње социјализма угађивао је више од три деценије све своје снаге, све своје радости и жеље, све своје дане и све своје снове.